

Liten bruk av generisk bytte, men millioner spart

Mellom 50 og 60 millioner kroner er spart etter at ordningen med generisk bytte mellom likeverdige legemidler trådte i kraft 1. mars 2001. Besparelsen skyldes først og fremst prisnedgang og ikke reelt bytte til billigere preparater.

Legemiddelverket har på oppdrag av det tidligere Sosial- og helsedepartementet evaluert ordningens første år (1). Utredningsleder Per-Olav Roksvaag ved Legemiddelverket er vel fornøyd med at ordningen etter et halvt år har gitt konkrete besparelser på ca. 56 millioner kroner. Besparelsen kommer samtidig med at antall solgte enheter på generikaområdet for første gang viser vekst på årsbasis. Per i dag utgjør generiske legemidler hver tredje pakning av alle pakninger som selges.

Evalueringen tyder imidlertid på at besparelsen i hovedsak kommer som følge av at alle produkter, også originalprodukter, er blitt billigere siden 1. mars. At dyre preparater blir byttet ut med billigere generiske preparater, skjer kun i beskjeden grad.

– Det ser ut til at det meste er en ren pris-effekt, dvs. at produktene har gått ned i pris.

Den største prisnedgangen har vært på originalprodukter som har vært patentbeskyttet. Bytte skjer ikke i særlig grad, eller for å si det på en annen måte – det er et stort potensial som ikke er realisert, sier Roksvaag.

At omfanget av bytte til generisk produkt er begrenset, tar han ikke så tungt.

– Fra myndighetenes side er hensikten at pasientene skal få rimeligere legemidler. Om vi når målet som følge av prisseffekt eller bytte til et generisk likeverdig produkt, spiller mindre rolle. Bytte av legemidler er ikke et mål i seg selv, anser Roksvaag.

Kartlegging

Hvorvidt bytte av legemidler er lite benyttet fordi legene er uvillige, vet man lite om. Roksvaag viser til Danmark som har hatt en ordning med generisk bytte i flere år. – I begynnelsen var et flertall av legene negative, men de ble mer positive etter at ordningen hadde fungert i noen år, sier Roksvaag.

– Listen over generisk likeverdige legemidler som vi har utarbeidet, er konservativ,

Per-Olav Roksvaag

og vi har ikke fått faglig kritikk eller opplevd kontroverser i løpet av den tiden som ordningen med generisk bytte har virket. Vi vil ikke ta inn nye grupper legemidler eller legemiddelformer på listen på kort sikt, men hvis det kommer nye produkter vil vi føye til dem, opplyser Roksvaag.

Legemiddelverket har i samarbeid med Norsk industriforening for generiske legemidler, NIGEL, Norges Apotekerforening samt

Fokusgruppen for rasjonell legemiddelbruk som består av en gruppe uavhengige apotekere, satt i gang en tredelt undersøkelse for å få innsikt i kundenes og legenes holdninger til generisk bytte av likeverdige legemidler. Undersøkelsen omfatter ca. 200 apotek, samt leger og kunder i et utvalg i apotekenes nær-områder.

– Ingrid M. Høie, *Tidsskriftet*
ingrid.hoie@legeforeningen.no

Litteratur

1. Høie I. Generisk bytte – mer makt til farmasøytene. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2001; 121: 736–7.

Norsk pilleforbruk nærmer seg europeisk nivå

Nordmenn bruker fortsatt mindre legemidler enn andre europeere, men de offentlige refusjonene øker.

Det fremgår av årsstatistikken fra Legemiddelindustriforeningen (LMI). I 2001 gikk forbruket av legemidler, målt i definerte døgndoser (DDD), opp med 7,3 %. Dette er litt høyere enn i fjor, da veksten var 5,2 %, men på linje med 1999. Da var dette tallet 7,1 %.

– Tallene bekrefter en tendens man har sett de senere år, der forbruket i Norge nærmer seg andre vesteuropeiske land. Norge ligger imidlertid fortsatt lavt med hensyn til legemiddelforbruk per innbygger, sier informasjonsrådgiver Hans Petter Strifeldt i LMI.

Prisnedgang

Tallene viser at det har vært 5 % realprisnedgang på legemidler i 2001. Mens prisene på legemidler inn til apotek gikk ned med 2 % i fjor, økte konsumprisindeksen (Statistisk sentralbyrås offisielle mål på prisstigningen) med 3 %.

Siden 1995 har det vært en gjennomsnittlig prisnedgang på 0,7 % per år, mens konsumprisindeksen i samme periode har steget med gjennomsnittlig 2,4 % per år.

Økt omsetning

Omsetningen av legemidler fra legemiddelgrossister til apotek og sykehus økte med

10,8 % og var på totalt 8,3 milliarder kroner. Dette er høyere enn i 2000, hvor økningen var 9,7 %, men lavere enn i 1999, da veksten var 13,5 %.

Omsetningen fra apotek til forbruker var anslagsvis 12,7 milliarder kroner i 2001, mot 11,4 milliarder kroner året før.

Det offentlige refunderte i fjor legemidler for ca. 7 milliarder kroner, en vekst på 7,5 %. En viktig årsak til økningen i bruk og omsetning av legemidler, er overgangen til nye, mer effektive og ofte dyrere legemidler. Legemidler mot hjerte- og karsykdommer, astma og psykiske lidelser dominerer listen over de 25 legemidlene med høyest omsetning i Norge, viser tallene fra Legemiddelindustriforeningen.

– Tom Sundar, *Tidsskriftet*
tom.sundar@legeforeningen.no

Gjengangere topper pillelisten

Zocor, Paracet og Albyl-E topper listene over mest de mest solgte og brukte legemidlene i Norge.

Tall fra Legemiddelindustriforeningen (LMI) viser de etablerte midlene gjør det fortsatt best salgsstatistikken. Blant reseptpliktige medisiner har nok en gang kolesterolsenkerne Zocor og Lipitor høyest omsetning i Norge, med totalmarkedsandeler på henholdsvis 4,1 % og 3,0 %. På tredjeplass følger astmamedisinen Seretide, med en markedsandel på 2,3 %, mens fjerde- og femte plassene innehas henholdsvis av antidepressivet Cipramil og syrepumpehemmeren Losec.

Blant reseptfrie medisiner har de analgetiske midlene Paracet og Ibux høyest omsetning. På de neste plassene følger Nicorette, et middel for røykeavvenning, Otrivin (et slimhinneavsvellende middel) og Canesten (et middel mot sopp).

Ser man på salget vurdert ved antall definerte døgndoser, er det blodfortynnende legemidlet Albyl-E det klart største, med over 50 millioner doser i 2001. Flux, et kariesprofylaktikum, innehar annenplassen, mens kolesterolsenkeren Zocor ligger på tredje.